

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Pulkrábka, Ph.D., a soudkyň JUDr. Ivy Hejdukové a Mgr. Jany Boškové ve věci

žalobkyně: **T-Mobile Czech Republic a.s.**, IČO 64949681
sídlem Tomíčkova 2144/1, 148 00 Praha 4 - Chodov
zastoupená advokátem JUDr. Tomášem Sokolem
sídlem Sokolská 1788/60, 120 00 Praha 2

proti
žalované: **P■■■■ B■■■■■**, narozená dne ■■■■■■
bytem ■■■■■■

o žalobě podle části páté o. s. ř.

o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-jih ze dne 18. 10. 2017, č. j. 4 C 159/2016-132

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně návrh žalobkyně na vydání rozsudku, kterým by nahrazoval rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 26. 7. 2016, č. j. ČTÚ 88 285/2015-603, kterým se ve výroku I. mění výrok I. rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu ze dne 11. 11. 2015, č. j. ČTÚ 54 808/2015-634/V.vyř. – ŽvP a ve výroku II. ruší výrok II. rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu ze dne 11. 11. 2015,

Shodu s prvopisem potvrzuje Jaroslava Anettová.

zamítl. Dále zamítl návrh žalobkyně, kterým se domáhala, aby byla zamítnuta žádost žalované ze dne 25. 8. 2015 na určení neexistence práva žalobce účtovat žalované smluvní pokutu ve výši 5 315,69 Kč za předčasné ukončení účastnické smlouvy za zúčtovací období od 14. 6. 2013 do 14. 3. 2016. Soud zamítl i návrh žalobkyně na uložení povinnosti žalované zaplatit náklady správního řízení a žalobkyni uložil povinnost zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 900 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že předmětná věc byla předsedou Rady ČTÚ správně posouzena, neboť i dle názoru soudu byla v daném případě dána naléhavost na vydání určovacího rozhodnutí. Z dopisu žalobkyně adresovaného žalované ze dne 13. 12. 2013 zcela zřetelně vyplynulo, že byl již vymáháním dané pohledávky pověřen třetí subjekt. Soud má za správné i posouzení ujednání o smluvní pokutě jako neplatné, neboť takový závěr je potvrzen i judikaturou Nejvyššího soudu. Pouhý odkaz v textu smlouvy na ustanovení o smluvní pokutě ve všeobecných podmínkách vytváří překážku spotřebitele, aby se s takovým jednáním před uzavřením smlouvy skutečně seznámil. Takové ujednání je neplatné.

2. Proti rozsudku podala žalobkyně včasné odvolání, v němž poukazuje na nelogičnost závěru soudu prvního stupně, že naléhavost na vydání určovacího správního rozhodnutí byla založena tím, že žalobkyně zahájila proti žalované vymáhací proces. Soud se nezabýval argumentací žalobkyně popsanou již v samotné žalobě. V předmětné věci rozkladová komise ČTÚ a soud prvního stupně de facto samy za žalovanou vykonstruovaly naléhavost její žádosti, kterou se domáhala určení, že nedluží na smluvní pokutě předmětnou částku, pouze tvrzením, že pokud o předmětné otázce nebude vydáno deklaratorní rozhodnutí, hrozí reálná šance, že žalobkyně nárok na smluvní pokutu uplatní. Třebaže žalovaná se mohla nacházet v určité vnitřní nejistotě, zda po ní bude žalobkyně dluh vymáhat, zcela nepochybně jí však není upírána případná obrana v řízení, které žalobkyně může zahájit. Žalobkyně odkázala na rozhodnutí NS 33 Cdo 1734/2013, které dovodilo, že otázka platnosti smlouvy nemůže splnit preventivní funkci, neboť rozhodnutí o ní není objektivně způsobilé předejít případným dalším soudním sporům mezi účastníky. Stejně deklaroval Nejvyšší soud i ve svém rozhodnutí sp. zn. 22 Cdo 1561/2013. Byť žalobkyně v zásadě odmítá způsob, jakým je hodnoceno ujednání o smluvní pokutě, toto své odvolání podává z principiálního důvodu, neboť logika soudu prvního stupně nutně vede k situaci, připouštějící strmý nárůst zcela zbytečných žádostí dle § 142 správního řádu, které se budou mýjet svým účinkem s žádostmi dle § 141 téhož. Pokud by soud přivolil možnost vést separátní řízení o určení právního vztahu, fakticky tím dlužníkovi situaci nijak nevyjasní. I přes vedené řízení dle § 141 správního řádu je totiž přípustné podat žádost dle § 142 a obě tato řízení by byla vedena souběžně. Žalobkyně proto navrhuje změnu napadeného rozsudku tak, že se žalobě vyhovuje, nahrazuje se rozhodnutí předsedy Rady ČTÚ, žádost žalované na určení neexistence práva žalobce účtovat jí smluvní pokutu se zamítá a žalované je uložena povinnost zaplatit žalobci náklady správního i soudního řízení.
3. Žalovaná namítla opožděnost tohoto odvolání a dále v případě přezkumu napadeného rozsudku tento z důvodu jeho správnosti potvrdit.
4. Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přihlédl k odvolání žalobkyně i písemnému vyjádření žalované a dle § 213 odst. 4 o. s. ř. doplnil dokazování. Dospěl pak k závěru, že odvolání není důvodné.
5. Z dopisu ze dne 1. 2. 2016 odvolací soud zjistil, že byl adresován žalované Markem Valčíkem, inspektorem návštěvy dlužníků, delikvence, řešení neplatičů. Obsahem tohoto dopisu je tvrzení, že žalovaná nereaguje na písemné ani telefonické výzvy ohledně úhrady dluhu 4 272 Kč vyřizovaného společností M. B. A. Finance s.r.o. jako zmocněnce společnosti T-Mobile Czech Republic a.s. Z těchto důvodů ji inspektor navštívil osobně, avšak doma ji nezastihl, a proto za účelem inkasa dluhu ji opětovně navštíví dne 11. 2. 2016. Z dobropisu na č. l. 47 spisu odvolací soud zjistil, že byl vyhotoven dne 9. 8. 2016 žalobkyní vůči odběrateli P. B. a příjemci A. D. s tím, že smluvní pokuta – paušály činí minus 6 272 Kč.
6. Žalovaná při jednání u odvolacího soudu uvedla, že po uzavření smlouvy se žalobkyní se spojila se

svou právní zástupkyní Mgr. Kostadinovovou, která nějakou dobu řešila tuto záležitost, a pak s žalovanou přestala komunikovat. Ona se proto rozhodla vzít věc do svých rukou. Proto podala návrh na neúčtování smluvní pokuty až po delší době. Právní zástupkyně zpočátku žalované poradila, aby od smlouvy odstoupila, na což žalobkyně nepřistoupila. Přestože žalovaná odeslala žalobkyni zpět koupený mobilní telefon, žalobkyně aktivovala sim kartu a žalované začaly chodit faktury na úhradu měsíčních paušálů. Zástupkyně žalované ještě jako svoji poslední aktivitu učinila návrh na mimosoudní vyrovnání, na což žalobkyně nereagovala a poté začalo mimosoudní vymáhání. Smluvní pokuta uvedená v dopisu inspektora je nižší, neboť žalovaná v mezidobí zaplatila 2 000 Kč a dále uhradila poplatek 1 500 Kč někdy na podzim roku 2015 nebo 2016. Kromě dopisu předloženého k důkazu bylo žalované několikrát vymáhací agenturou telefonováno někdy v roce 2015 nebo 2016. Později přišel dobropis žalobkyně na měsíční paušály i na smluvní pokutu.

7. Žalobkyně dále k dotazu odvolacího soudu uvedla, že neví nic o tom, že by od října 2013, kdy žalobkyně smluvní pokutu vyúčtovala, došlo k nějaké další výzvě vůči žalované vyjma upomínky inkasní agentury z února 2016. Poslední dopis žalobkyně žalované byl z prosince 2013, kdy žalovaná byla upozorněna o předání záležitosti inkasní agentuře. Dobropis o minusové smluvní pokutě a paušálech reagoval na rozhodnutí předsedy Rady ČTÚ o rozkladu. Žalovaná ke dni podání jejího návrhu neměla důvod domáhat se určení. Nic nenasvědčovalo tomu, že po ní smluvní pokuta bude vymáhána. Po vydání nálezu Ústavního soudu žalobkyně nepodala žádost o zahájení účastnického sporu a ve věci nepodnikala další kroky.
8. V přezkoumávané věci bylo předmětem odvolacího řízení posouzení, zda žalovaná prokázala nezbytnost určovacího návrhu dle § 142 odst. 1 správního řádu. Jedná se o analogii naléhavého právního zájmu na určení ve smyslu § 80 o. s. ř., z čehož vychází i žalobkyně. Odvolací soud se proto soustředil na vyřešení dvou otázek, a sice jestli obecně může být naléhavý právní zájem na určení neexistence pohledávky odůvodněn tím, že věřitel dlužníka vyzývá k zaplacení, a zda naléhavý právní zájem měla žalovaná v tomto konkrétním případě.
9. Odvolací soud dospěl k závěru, že takovýto návrh obecně podat lze a že neobstojí odkaz žalobkyně na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 1734/2013, které je velmi kategorické ve svých závěrech, avšak nebylo přijato do Sbírkky soudních rozhodnutí a stanovisek. Odvolací soud z něj nevychází, neboť popírá dosavadní judikaturu Nejvyššího soudu k určovacím žalobám dle § 80 o. s. ř., podle níž je dán naléhavý právní zájem zejména tam, kde by bez tohoto určení bylo právo žalobce nebo právní vztah, na kterém je účasten, ohroženo nebo kde by se bez tohoto určení jeho právní postavení stalo nejistým; účelem určovací žaloby je předejít případným budoucím sporům. Určovací žaloba má ve věcech tohoto typu svůj význam, neboť pravomocné rozhodnutí může odstranit nejistotu ve vztazích mezi účastníky a předejít žalobě (návrhu) na plnění. Stačí přitom, že podání takové žaloby se stane nepravděpodobné a že pokud by žaloba byla přece jen podána, byla by s ohledem na prejudiciální závaznost určovacího rozhodnutí rychle zamítnuta.
10. K samotné možnosti podat takovouto žalobu konkrétní žalovaná odvolací soud uvádí, že z obsahu spisu i z vyjádření žalované při odvolacím jednání, stejně jako z důkazů soudu obou stupňů provedených, vyplývá, že žalovaná se od konce roku 2013 mohla důvodně obávat podání žaloby na plnění ze strany žalobkyně, respektive na zahájení účastnického sporu dle zákona o elektronických komunikacích. Žalovaná dostávala upomínky od inkasní společnosti, bylo jí opakovaně touto společností telefonováno, dokonce ještě na počátku roku 2016 inspektor inkasní společnosti vyhrožoval žalované návštěvou. Objektivně tedy stále existovala hrozba vymáhání pohledávky. Žalobkyně i po vydání nálezu Ústavního soudu, na základě kterého byla ustanovení o smluvní pokutě v předmětné věci shledána neplatnými, ponechávala žalovanou v nejistotě o tom, zda po ní smluvní pokutu bude vymáhat či nikoli. Stačilo, kdyby žalované dala na vědomí, že ji nadále vymáhat nebude. Až v srpnu 2016 žalovaná obdržela dobropis, z něhož mohla nabyt dojmu, že k zahájení účastnického sporu snad nedojde. Do té doby měla legitimní zájem odstranit

nejistotu, ve které se v důsledku jednání žalobkyně nacházela, a zamezit dalšímu vymáhání pohledávky.

11. Z těchto důvodů odvolací soud dle § 219 o. s. ř. napadený rozsudek jako věcně správný potvrdil.
12. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 1 za použití § 224 odst. 1 o. s. ř. V odvolacím řízení úspěšná žalovaná se svého práva na náhradu nákladů vzdala, a proto odvolací soud právo na náhradu nákladů odvolacího řízení nepřiznal žádnému z účastníků.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání k Nejvyššímu soudu, jestliže rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu nebo která v rozhodování Nejvyššího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je rozhodována rozdílně anebo má-li být Nejvyšším soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává u soudu prvního stupně do 2 měsíců od doručení tohoto rozhodnutí.

Plzeň 13. března 2018

JUDr. Zdeněk Pulkrábek, Ph.D., v. r.
předseda senátu